

ОДГОВОР НА ПОСТАВЉЕНЕ СУГЕСТИЈЕ И ПОЈАШЊЕЊА У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 63 СТАВ 3 И 4 ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА ЗА ЈАВНУ НАБАВКУ ИЗВОЂЕЊА ЕКСКУРЗИЈЕ ОБЛИКОВАНЕ ПО ПАРТИЈАМА

Поштовани,

Поступајући у складу са чланом 63.став 3 и 4. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС”, бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015, у даљем тексту: Закон) у наставку достављамо појашњење на постављена питања за јавну набавку обликовану по партијама, број јавне набавке 1/2017 - Извођење екскурзије за Шесту београдску гимназију:

Питање:

- На страни 7 Конкурсне документације, као додатни услов за учешће у поступку јавне набавке у погледу пословног капацитета предвиђено је минимум 80 реализованих екскурзија у земљи, односно минимум 120 екскурзија у иностранству у претходне три године (2013., 2014. и 2015. године). Као прво, ово је 2017. година, реализација екскурзије је јесен 2017. године, а претходне три године су 2014., 2015. и 2016. година, или можда није тако? Овај захтев није у логичкој вези са предметом јавне набавке. Као друго, овако постављен додатни услов је изразито дискриминаторски, чиме се крши одредба члана 76 Закона о јавним набавкама и дискриминише потенцијалне понуђаче и ограничи конкуренцију. Истовремено, потпуно јасно и недвосмислено подривају се основна начела јавних набавки садржана у члану 10 и 12 Закона.
- На страни 8 документације, као додатни услов у погледу техничког капацитета предвиђено је да понуђач има пословни простор у власништву, или закупу дуже од 4 године, рачунајући време од дана отварања понуда. Овај услов није у логичкој вези са предметом јавне набавке, а истовремено и дискриминише понуђаче. Наиме, Закон о туризму не предвиђа обавезу туристичке агенције да има у закупу или власништву пословни простор, а поготово не дуже од 4 године. Нејасно је због чега ће туристичка агенција која има пословни простор у закупу дуже од 4 године квалитетније извршити услугу која је предмет јавне набавке од агенције која има у закупу пословни простор последња три месеца или годину дана?
- Додатни услов у погледу кадровског капацитета такође је постављен супротно Закону. У важећим законским прописима о радним односима не постоји термин „стални радни однос“. Такође, кадровска оспособљеност прописана је одредбом члана 50 Закона о туризму. Дакле, држава је законом прописала минималну кадровску оспособљеност за једну туристичку агенцију, па је нејасно зашто је за организацију три екскурзије потребно „петнаест запослених радника у сталном радном односу“, па још и „у претходних два месеца које претходе месецу подношења понуда“. Овако дефинисан услов говори да наручилац нема намеру да афирмише квалитет понуђача, већ да дискриминише потенцијалне понуђаче и ограничи конкуренцију. Нејасно је зашто је важно да је радни однос заснован два месеца пре отварања понуда (дакле, у новембру 2016. године), када се екскурзија реализује у октобру 2017. године. У овом услову постоји још једна незаконитост. Захтевано је да понуђач има „једно стално запослено лице које поседује Сертификат о професионалним компетенцијама (СРС) за менаџере у друмском саобраћају који је у складу са директивама ЕС/96/26 и ЕС/98/76.“ Овај услов није у логичкој вези са предметом јавне набавке, јер предмет јавне набавке није друмски превоз путника, већ услуга организације путовања. Начин стицања наведеног Сертификата прописан је одредбама члана 23 Закона о превозу путника у друмском саобраћају („Службени гласник РС“ број 68/2015), **који још није ни ступио на снагу**. Дакле, наведени услов, уз то што није у логичкој вези са предметом јавне набавке је и немогуће испунити, сходно тренутним законским прописима. Уколико је потребно, можемо послати закон о превозу путника у друмском саобраћају.

Одговор:

Наручилац је у складу са чланом 76. Закона ставом 1. и 2. одредио додатне услове за учешће у поступку јавне набавке у погледу минималног техничког, кадровског, пословног и финансијског капацитета, **управо имајући у виду предмет јавне набавке**, његову количину и намену. Како је предмет јавне набавке- услуга организовања екскурзија у иностранству и у земљи која подразумева факултативну **ваннаставна активност деце**, ученика која се остварује ван школе сходно Правилнику о наставном плану и програму за гимназију прописаном сходно позитивним прописима који регулишу просветну делатност („Службени гласник СРС - Просветни гласник”. број 5/90 и „Про-свстни гласник”. бр. 3 91. 3 92. 17/93, 2/94, 2/95, 8/95, 23/97, 2/02 5/03, 10/03, 11/04, 18 04, 24/04, 3/05, 11 05. 2 06. 6/06, 12/06, 17/06, 1/08 и 8/08 у даљем тексту Правилник), те је истим Правилником регулисан и појам **извођења екскурзије** којим су одговорни

носиоци- припреме, организације и извођења програма екскурзије директор школе, професорски и наставни кадар, те одговорни за прописану **безбедност путовања ученика** и Извештаје о извођењу екскурзије, **исти сnose велику одговорност и пред родитељима и ученицима и законом за пажљив одабир додатних услова који ће обезбедити да понуђач располаже довољним техничким капацитетом**(да ли има довољан број технички исправних аутобуса и професионалних превозника, односно возача), **кадровским**(да ли има довољан број стручног кадра које ангажује за реализацију екскурзија), **пословним** (да ли има потребне референце) и **финансијским капацитетом**(да ли понуђач има одређени ниво финансијске солветности за изведбу услуге, с обзиром да се иста авансно плаћа од стране родитеља, тј школе пре реализације саме екскурзије, Наручиоц не сме дозволити да се услуга плаћа авансно без сигурности у солветност понуђача, тј да се у случају непредвиђених околности или више силе новац родитељима неће вратити), тј да понуђач нема капацитете да успешно реализује предметни уговор. Смисао одређивања додатних услова дакле јесте да Наручилац одговорно пред Законом и родитељима чија деца иду на екскурзију, буде сигуран да је овезбедио максималан ниво **солветности, сигурности, квалитета и безбедности деце**. Обавеза да додатни услови не дескриминишу понуђаче не значи да постављене услове може да испуни сваки понуђач који се бави предметом јавне набавке, већ је смисао одређивања тих услова да у поступку учествују само понуђачи који су за то заиста квалификовани. И законске одредбе које прописује Закон о туризму члановима 47. и 48., **разврстава туристичке агенције на врсте туристичких агенција где чланом 47. према врсти послова које обављају туристичке агенције могу бити:**

1) туристичка агенција организатор туристичког путовања (у даљем тексту: организатор путовања) које Законом **може обављати послове** из члана 43 став 1. од тачке 1 до тачке 13 и

2) туристичка агенција посредник у продаји туристичког путовања (у даљем тексту: посредник), којима је чланом 48. Закон о туризму наложено **да не може обављати послове** из члана 43 став 1. од тачке 1 до тачке 13. , јер је посредник и може обављати само послове из члана 43. став 1. тач. 2) до 13) овог закона.

Став 1. тачка 1. члана 43 Закона о туризму гласи:

„Туристичка агенција обавља послове:

1) организовања и реализовања туристичких путовања у земљи и у иностранству;

1а) организовања и реализовања путовања ученика и студената у иностранство ради учења страног језика или стручног усавршавања са могућношћу обављања привремених и повремених послова;

1б) понуде и продаје туристичка путовања из тач. 1) и 1а);“

док од тачке 2 до тачке 14 гласи :

„2) понуде, продаје и посредовања у продаји туристичких путовања;

3) прихвата и превоза путника (трансфер);

4) организовања излета, туристичких разгледања, забавних програма и слично, као и посредовања у организовању скупова, сајмова, манифестација и спортских приредби;

5) пружања, односно, посредовања у пружању услуга туристичких водича, туристичких пратилаца, локалних туристичких водича и туристичких аниматора;

6) прибављања путних исправа, резервације и продаје путних карата у име и за рачун домаћих и страних превозника;

7) резервације и продаје туристичких, угоститељских и других услуга везаних за путовање и боравак путника;

8) посредовања у пружању услуга смештаја и исхране у објектима домаће радиности и сеоског туризма;

9) посредовања у продаји специфичних туристичких услуга;

10) посредовања у изнајмљивању возила туристима и путницима;

11) резервације и продаје карата за спортске, културне и друге приредбе и манифестације, заступања у осигурању путника и пртљага у складу са законом којим се уређује осигурање, продаје туристичких публикација и друго;

12) замене стране валуте (мењачке послове);

13) друге послове уобичајене у туристичком промету.“

Даље, Закон о туризму чланом 45 став 1, од тачке 6 до 13 прописује да је туристичка агенција организатор путовања дужна да:

6) као организатор путовања, у случају да је отказала путовање, путницима у року из члана 57. став 4. овог закона, изврши повраћај уплаћених средстава;

7) обезбеди смештај путника за све време трајања уговореног путовања;
8) обезбеди повратак путника на одредиште;
9) се стара да путници не буду неоправдано задржани на путовању дуже него што је предвиђено програмом путовања;
10) ангажује током целог путовања најмање једног туристичког пратиоца или туристичког водича за туристичку групу, а по превозном средству којим се обавља услуга превоза;

11) ангажује представника на туристичкој дестинацији, ако на дестинацији нису ангажована лица из тачке 10) овог става;

12) за пружање услуге туристичког водича, туристичког пратиоца или локалног туристичког водича, ангажује лице које испуњава услове из члана 94. став 1. и члана 98. став 1. овог закона;

13) да за представника на туристичкој дестинацији ангажује лице које испуњава услове из члана 99. Овог закона;
Док чланом 56. ставом 10 прописује обавезе туристичке агенције организатора путовања, да је дужно да за све време трајања туристичког путовања омогући путнику једноставан и приступачан начин обраћања лицу овлашћеном за пријем рекламација.

Чланом 58. став 7. Закон о туризму, прописује обавезе туристичке агенције посредника где посредник може да нуди и продаје само туристичка путовања организатора путовања са којим има закључен посреднички уговор о путовању.

Сагледавајући наведене законске одредбе о обиму и капацитету кадровске ангажованости како организатора путовања тако и посредника и разлике у истом, а такође сагледавајући и то, да се туристичке агенције јако разликују у обиму и врсти пружања услуге, те није потребан исти број кадровске опремљености ако се туристичка организација бави организацијом вишедневних ученичких екскурзија или само прибављањем путних исправа, резервација и продаје путних карата у име и за рачун домаћих и страних превозника или резервације и продаје туристичких, угоститељских и других услуга везаних за путовање и боравак путника, јасно је зашто Наручилац додатним условима захтева минимум 15 запослених лица, за реализацију услуге екскурзије и путовања 850 путника/деце, ученика за извођење екскурзије једне школе који иду истовремено на различите локације по разредима, односно по партијама извођења екскурзија.

Закон о туризму, чланом 50. (на кога се позивате, када критикујете минимални кадровски капацитет) који је прописао Наручилац у складу са Законом о јавним набавкама, имајући у виду предмет јавне набавке) се прописује да туристичка агенција мора да има у сваком пословном простору, односно месту пословања у ком непосредно нуди на продају и продаје туристичка путовања једно запослено лице, са пуним радним временом, у својству руководиоца.

Лице из става 1. овог члана мора да:

1) зна српски језик;

2) познаје један страни језик;

3) има најмање вишу стручну спрему, односно стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању од три године, за рад код организатора путовања;

4) има најмање средње образовање у четворогодишњем трајању туристичког, економског или другог друштвеног смера за рад код посредника;

5) има радно искуство у туристичкој делатности у трајању од:

(1) три године за рад код организатора путовања;

(2) једну годину за рад код посредника.

Док ставом 2 истог члана прописује више лица, односно множину, па каже да:

„Запослена лица која су у непосредном контакту са странкама морају да имају најмање средње образовање у четворогодишњем трајању и да познају најмање један страни језик.

Поставља се логичко питање на вашу „примедбу“: како ће једно запослено лице одговорити на захтевна кадровска ангажовања реализације услуге извођења екскурзије за 850 путника/деце? Дакле и сам члан 50. ставом 2 Закона о туризму, прописује „запослена лица“. Закон о туризму не ограничава број запослених лица, њих може бити и 1 и 100, у зависности од обима и структуре услуга којима се врста туристичке организације бави. **Те је зато Закон о јавним набавкама оставио Наручиоцима да одреде додатним условима минималан кадровски капацитет који је одговоран за извршење услуге** и који обезбеђује несметану реализацију уговора. Школа Наручиоца није једина Школа која у том периоду има извршење услуге екскурзије, тако да је Наручилац имао и то у виду код захтеваног кадровског капацитета. Да не би довео у питање квалитет извршења своје екскурзије, због екстерног обима екскурзија, које понуђачи иначе изводе у том ударном периоду код других Наручиоца, да би пренебрегао дефицит кадровског капацитета који би

се испољио у самој реализацији услуге извођења услуге. Управо овакав дефинисани услов говори да Наручилац има намеру не само да афирмише квалитет извођења услуге екскурзије, **већ и да га обезбеди, а не како сте навели да дискриминише потенцијалне понуђаче и ограничи конкуренцију, јер је Наручилац тачком 4.25 Конкурсне документације, на страни 18/74 предвидео да понуђачи могу поднети Заједничку понуду у којој додатне услове може група понуђача да испуни заједно, све у складу са чланом 81. став 2 Закона.**

Наручилац је за кадровски капацитет навео да понуђач испуњава ако :

а) има минимум 15 (петнаест) запослених радника у сталном радном односу у периоду у претходних два месеца које претходе месецу подношења понуда, из делатности која је предмет јавне набавке, од којих минимум 1 (једно) стално запослено лице поседује Сертификат о професионалним компетенцијама (CPC) за менаџере у националном и међународном друмском саобраћају, који је у складу са Директивама ЕC/96/26 и ЕC/98/76, а минимум 3 (три) лица која су лиценцирани водичи.

б) као и минимум 6 лекара ангажованих по другом основу у складу са Законом о раду-

Доказ: за минимум 15 лица доставити Извод из појединачне пореске пријаве за порезе и доприносе (извод из електронске базе података пореске управе Србије (ЕБП-ПУРС), за период у претходних два месеца које претходе месецу подношења понуда, за иста лица фотокопије 15 М-А образаца и за иста лица фотокопије уговора о раду. За наведене стално запослене водиче потребно је доставити копије Лиценци за водиче, а за једно стално запослено лице потребно је доставити копију Сертификата о професионалним компетенцијама (CPC) за менаџере у друмском саобраћају, који је у складу са Директивама ЕC/96/26 и ЕC/98/76.

Напомена: Електронски извод се мора дати за сва наведена стално запослена лица и то за период у претходна два месеца које претходе месецу подношења понуде.

Доказ: за лекарско особље фотокопија уговора о радном ангажовању за минимум 6 доктора у складу са Законом о раду, која ће се ангажовати као лекарска пратња на екскурзијама, са фотокопијама диплома лекарског особља.

Из претходног наведеног додатног услова за кадровски капацитет и доказа за испуњеност истог, изводи се да Наручилац захтева да је понуђач имао и има пријављена лица у радном односу у периоду у претходних два месеца које претходе месецу подношења понуда, дакле да поседује континуитет у минималном стручном кадровском капацитету, што Наручиоцу осигурава континуитет и у извршењу специфичне услуге као што је услуга извођења екскурзије. Наручилац користи термин стални радни однос, јер ставља акценат на континуитет стручног кадровског капацитета, не желећи да доведе у питање извршење уговора. Наводимо и појашњавамо да термин или појам сталан, у конкурсној документацији значи заснован радни однос и на неодређено и на одређено време, јер заснован радни однос на одређено време се по Закону о раду заснива због замене лица које је због дуге болести одсутно до повратка истог на посао (дакле обезбеђује се континуитет) или због обима посла који је „орочен“ на дужи рок (дакле обезбеђује се континуитет). Ако се понуђач определио да у оквиру кадровског капацитета приложи доказе за запослено лице које је у радном односу на одређено време а које ће бити одговорно за извршење услуге и ако за њега приложи тражене стручне и кадровске доказе, под условом да је то лице такође наведено у појединачној пореској пријави за порезе и доприносе (извод из електронске базе података пореске управе Србије (ЕБП-ПУРС), у периоду у претходних два месеца које претходе месецу подношења понуда, то значи да се за то лице понуђач фактички и обавезао Наручиоцу да ће оно бити ангажовано, у овом случају у реализацији самих припремних послова за квалитетну реализацију услуге и све време трајања и извршења уговора, без разлике да ли се у међувремену можда понуђач определи да исто лице преведе на неодређено радно време или ако се у међувремену вратило лице које је било запослено на неодређено време и које је мењало лице које је било у радном односу на одређено време.

По Закону о раду постоје и други остали видови радног ангажовања, али они не подразумевају радни однос и који свакако нису стални, као што је на пример: уговор о делу, које не подразумева радни однос и за које се закључује посебан уговор о делу које подразумева ауторско дело, и послове научне, уметничке или друге културне делатности, који се односе на поправку неке ствари, на стварање уметничких и научних дела. Сликовито речено, овај уговор се може закључити можда за молерско-фарбарске радове, и за израду портрета, али не и за услуге извођења екскурзије које подразумевају ангажованост кадровских капацитета и у периоду пре реализације саме услуге због саме претходне припреме реализације услуге, тако и саму реализацију услуге, те овакав вид радног ангажовања по уговору о делу

за доказивост кадровског капацитета запослених који неспорно треба да буде на располагању Наручиоцу и пре реализације предметне услуге због саме припреме реализације услуге и током реализације, Наручилац не сматра адекватним за обезбеђивање континуитета када је овај вид радног ангажовања у питању. Наручилац оставља могућност евентуалног таквог вида радног ангажовања **за лекарско особље** које ће понуђачи радно ангажовати у времену извођења екскурзије, јер би у супротном то био ограничавајући фактор за понуђаче.

Даље по Закону о раду постоје и привремено повремени послови, који такође **не подразумевају радни однос** и код којих се закључује посебан уговор о обављању привремених и повремених послова. Уговор о обављању привремених и повремених послова се закључује најдуже на 120 радних дана у току једне календарске године. Под привременим пословима се подразумевају они послови који трају краће време и због којих није целисходно закључивати уговор о раду на одређено време и не обезбеђују континуитет на дужи временски период. Отуда Наручилац и оставља могућност радног ангажовања за лекарско особље по другом основу у складу са Законом о раду.

Прихватимо да је Наручилац направио превид у формулацији самог радног ангажовања, за минимум 15 запослених који обављају послове који у у вези са предметом јавне набавке, радно ангажовани у сталном радном односу, те ће прецизније формулисати за која лица је мислио да је потребно **„радно ангажовање у радном односу“**, а за која лица ван радног односа, као за иста потребне стручне и професионалне компетенције. У вези претходног још једна измена се овде намеће, а она је везана за лице које поседује Сертификат о професионалним компетенцијама (СРС) за менаџере у националном и међународном друмском саобраћају, који је у складу са Директивама ЕС/96/26 и ЕС/98/76, коју ћемо детаљније образложити у каснијим наводима селокупног објашњења.

Даље, у појашњењу зашто Наручилац тражи доказ о претходном временском периоду кадровског капацитета **из делатности која је предмет јавне набавке** и то тако да су лица у радном односу у периоду у претходних два месеца које претходе месецу подношења понуда, односно да се за иста наведена лица прилаже појединачна пореска пријава за порезе и доприносе (извод из електронске базе података пореске управе Србије (ЕБП-ПУРС), Наручилац истиче да је то из разлога што Закон предвиђа да природа оваковог доказа не може бити старија од два месеца пре отварања понуда. Отуда и овај временски период. У супротном би Наручилац тражио и дужи временски период за разматрања ове чињенице из разлога што Наручилац жели да му понуђач докаже да је на тржишту реализације предметне услуге располагао у претходном периоду са стручним особљем које је у дужем континуитету из радног односа обављало делатност која је предмет јавне набавке и да ће исто особље бити на располагању и одговорно за целокупну реализацију предметне услуге у свим њеним подразумеваним предрадњама и у извршењу. Тачно је да се реализација саме екскурзије организује почетком октобра 2017. године, али је тачно и то да је Наручилац морао исту да распише у 2016. години управо због начина плаћања, односно претходних месечних рата, плаћања до реализације саме екскурзије. Исто тако Наручилац не сматра рационалним и економичним гест да расписује Позив за доставу понуда за реализацију услуге екскурзије у сред распуста, у јулу месецу с обзиром на законске рокове у складу са чланом 30. Закона и с обзиром на то, да би после протока времена дужег од 40 дана, уследио веома кратак рок реализације плаћања саме екскурзије, што би значило да би Наручилац тиме посредно довео у питање члан подзаконског акта Правилника који дефинише Услове за извођење саме екскурзије: „Екскурзија се организује и изводи, уз претходну писмену сагласност родитеља, по правилу за најмање 60% ученика истог разреда, уколико су створени услови за остваривање циљева и задатака“, јер би не мали број ученика, односно њихових родитеља одустало од пута, због кратког рока реализације плаћања предметне екскурзије. Расписивањем јавне набавке услуге извођења екскурзије у 2016. години за реализацију почетком октобра 2017. године Наручилац обезбеђује могућност оптималног периода плаћања рата за екскурзију у данашњим економским условима у којима се налазе корисници услуга екскурзије. Надамо се да смо овим разјаснили зашто се у доказивању основних и додатних услова понуђача посматра период у 2016. години, када се екскурзија реализује у 2017. години. На Наручиоцу је и одговорност и обавеза да шире разматра све аспекте свих услова Конкурсне документације, те да се не ограничава само на интерес понуђача, коме су можда услови плаћања неважни, већ на објективне потребе Наручиоца и превасходно **интерес корисника екскурзије.** Кратки рокови, односно простор између расписивања јавне набавке и реализације услуге у којима би се захтевало Конкурсно документацијом прво извођење екскурзије, па плаћање рата изведене екскурзије понуђачу који би и извео и финансирао сам услуге екскурзије из сопствених финансијских прихода, био би можда комфорнији модел за крајње кориснике екскурзије. али тескобнији и за Наручиоца и за изабраног понуђача, с обзиром на одредбе Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама у коме се чланом 2. овог закона јасно дефинишу да су комерцијалне трансакције, трансакције у уговореним трансакцијама између субјеката јавног сектора и привредних субјеката, између привредних

субјеката, односно између субјеката јавног сектора, које се односе на испоруку добара, односно пружање услуга уз накнаду, у које се убрајају и грађевински и инвестициони радови, као и комуналне услуге, где је привредни субјект привредно друштво и предузетник основан у складу са законом којим се уређују привредна друштва, као и задруга и регистровано пољопривредно газдинство и остала правна лица основана у складу са посебним законом; где је новчана обавеза износ уговорене накнаде за испоруку добара, односно пружање услуга наведен у уговору, фактури или другом одговарајућем захтеву за исплату, укључујући директне трошкове набавке, а фактура, у смислу овог закона, документ којим се обрачунава накнада за испоруку добара, односно пружање услуга у комерцијалним трансакцијама; где је чланом 3. истог закона, прописано да се уговором између привредних субјеката не може предвидети рок за измирење новчаних обавеза дужи од 60 дана, изузетно од наведеног рока овог члана, уговором између привредних субјеката може се предвидети дужи рок од 60 дана уколико уговорене обавезе захтевају исплату у ратама за испоручену робу, односно пружене услуге, али тај рок не може да буде дужи од 90 дана. (што је 3 месеца, односно три месечне рате)

И овим роковима расписивања јавне набавке у 2016. години, а за услугу извођење екскурзије у 2017 години, Наручилац никако нема намеру да дискриминише потенцијалне понуђаче и ограничи конкуренцију, већ напротив да омогући већи број месечних рата за плаћање извођења екскурзије пре саме реализације услуге извођења екскурзије крајњим корисницима екскурзије, односно ђацима.

Такође, Наручилац је додатним условима у складу са чланом 76 Закона предвидео испуњеност минималног техничког и пословног капацитета и то за технички капацитет:

а) да понуђач поседује пословни простор у власништву, или закупу, дуже од 4 године, рачунајући време од дана отварања понуда, уназад, где као доказ прилаже уговор о власништву или уговор о закупу пословног простора.

б) да понуђач поседује минимум 3 аутобуса за извођење услуге екскурзија, у власништву или закупу, не старије од 5 година старости, где као доказ прилаже уговор о власништву или закупу аутобуса са документацијом читач саобраћајне дозволе о технички исправним, аутобусима старости до 5. година, који ће бити превозно средство за реализацију услуге.

За пословни капацитет, за Партију 1:

- да понуђач има минимум 80 изведених екскурзија у земљи у последње три године (2013, 2014 и 2015), где као доказе за исто прилаже потврде Наручиоца за наведене изведене екскурзије као и да је наведени Понуђач екскурзију извео и организовао у уговореном року и квалитету и попуњену и печатiranу референтну листу из Конкурсне документације са називима Наручиоца, за коју се изводила услуга организовања екскурзије, путни правац дестинације изведених екскурзија, у којој календарској години се изводила екскурзија.

- да је понуђач чланица Удружења туристичких агенција Србије – YUTA-е, стандардизоване за ђачки и омладински туризма, где као доказ понуђач прилаже копију важеће потврде да је понуђач чланица Удружења туристичких агенција Србије – YUTA-е, стандардизоване за ђачки и омладински туризам.

За пословни капацитет (ЗА ПАРТИЈУ 2 И ПАРТИЈУ 3):

- да има минимум 120 изведених екскурзија у иностранству у последње три године (2013, 2014 и 2015 години) где као доказ прилаже потврде Наручиоца за наведене изведене екскурзије да је екскурзију извео и организовао у уговореном року и квалитету, као и попуњену и печатiranу референтну листу из Конкурсне документације са називима Наручиоца, за које се изводила услуга организовања екскурзије, путни правац дестинације изведених екскурзија, у којој календарској години се изводила екскурзија.

- да је понуђач чланица Удружења туристичких агенција Србије – YUTA-е, стандардизоване за ђачки и омладински туризма, где као доказ понуђач прилаже копију важеће потврде да је понуђач чланица Удружења туристичких агенција Србије – YUTA-е, стандардизоване за ђачки и омладински туризам.

Чланом 77. Став 2, тачка 2 Законодавац прописује да испуњеност додатних услова из члана 76. Закона понуђач може доказати између осталог достављањем доказа као што је списак најважнијих изведених радова, испоручених добара или

пружених услуга за период који није дужи од осам година за радове односно пет година за добра и услуге ,са износима, датумима и листама купаца односно Наручилаца.

Наручилац је доказ за испуњеност пословног капацитета предвидео минималан обим пословног капацитета за три године које претходе години објаве Конкурсне документације, дакле у складу са чланом 77 .ставом 2 Закона. Доказ за то је референтна листа списак изведених екскурзија са потребним подацима и у складу са тим потврде Наручиоца да су предметне услуге изведене у уговореном року и квалитету.Навођење овог додатног услова и начина доказивања истих Наручиоц види као важан, јер је за реализацију извођења екскурзије од посебне важности какво искуство имају понуђачи у конкретној јавној набавци за извођење услуге екскурзије у иностранству и земљи. Тачно је да у садашњем тренутку 2017. година, али се Конкурсна документација израђивала и објавила заједно са Позивом за подношење понуђа у обрачунској 2016 години, пре 31. децембра 2016. Године, а Закон је јасно одредио да је обрачунска година период од 01.јануара до 31.децембра, једне године. Тако да је примедба да је требало посматрати период пословног капацитета за претходне три године и то 2014. 2015. и 2016 године, а не период за претходне три године 2013, 2014 и 2015. година, неоснована.

Наручилац сматра да је неоснована такође и констатација да је овакав услов пословног капацитета дискриминаторски, с обзиром да је датим минималним бројем реализованих екскурзија просек изведености екскурзија у земљи на годишњем нивоу минимум 26 екскурзија у земљи, за Наручиоце на територији целе Републике Србије, којих има приближно ~ 3385 основних школа на територији РС. Такође датим минималним бројем реализованих екскурзија у иностранству, изводи се просек минималне изведености екскурзија у иностранству на годишњем нивоу, минимум у просеку 40 екскурзија у иностранству, за Наручиоце на територији целе Републике Србије, с обзиром да их има приближно ~ 506 средњих школа на територији РС (Извор података: Републички завод за статистику)

Република Србија

Републички завод за статистику

База података

ЕКСПОРТ ПОДАТАКА

Број основних школа и одељења, на почетку школске године

	РЕПУБЛИКА СРБИЈА ¹
Број основних школа, на почетку школске године [методолошко објашњење]	
2013/14	3429
2014/15	3414
2015/16	3385

Извор података: Републички завод за статистику

Број средњих школа и одељења, на почетку школске године

	РЕПУБЛИКА СРБИЈА ¹
Број средњих школа, на почетку школске године [методолошко објашњење]	
2013/14	498
2014/15	506
2015/16	506

Извор података: Републички завод за статистику

ЕКСПОРТ ПОДАТАКА

У прилог томе говори и чињеница да се до тренутка објављивања Конкурсне документације, у многим основним и средњим школама у РС још нису окончали процеси разматрања Извештаја о извођењу екскурзија у 2016. години сходно обавезујућим одредбама Правилника за Наручиоце (основне и средње школе за које су изабрани понуђачи изводили екскурзије у земљи и иностранству), тако да ни по том основу није оправдана ваша примедба да је Наручилац морао да уврсти између осталог и период из 2016.године у разматрању пословног капацитета, за претходне три године.

С обзиром на наведено Наручилац је става да је за разматрање пословног капацитета за период од три године потпунији, веродостојнији и у логичној вези са предметом јавне набавке, период наведених година 2013, 2014 и 2015. година. Такође, не видимо дискриминаторски услов у постављеном временском периоду с обзиром да је тачком 4.25 Конкурсне документације, на страни 18/74 Наручилац **навео подношење понуде у складу са чланом 81. Закона.**

Наручилац конкурсном документацијом за предметну јавну захтева испуњеност још једног техничког капацитета да понуђач поседује пословни простор у власништву, или закупу, дуже од 4 године, рачунајући време од дана отварања понуда, уназад, где као доказ прилаже уговор о власништву или уговор о закупу пословног простора.

Посматрајући претходно појашњење временског периода од претходне три обрачунске године које се посматрају за обим пословног капацитета, овде се тражи да је понуђач има у власништву или закупу пословни простор дуже од 4 године, рачунајући време пословног простора који се користио за обављање туристичке делатности од дана отварања понуда уназад. Овде Наручилац поклапа време траженог искуства у ђачком туризму и време располагања пословног простора за обављање делатности у власништву или закупу. Како се у пословном капацитету посматрају три године претходне године 2013, 2014 и 2015, година, тако се настојало да се с обзиром да је време отварања понуда 2017. година разматра време техничког капацитета за исти период. Узимајући уназад дуже од 4 године је време 2013, 2014, 2015, 2016. Наручилац је овде настојао да поклопи период разматрања обима пословног капацитета (пословања на тржишту предметне услуге) и техничке опремљености с обзиром да нема у 2016 години за исто ограничавајући фактор посматрања када је у питању завршеност обрачунске године и окончање процеса Извештавања о квалитету реализованих изведених екскурзија за 2016. годину, рачунајући и посматрани период који је и почетак 2017 године па до самог отварања понуда. **Међутим и овде је направљена техничка грешка, те ће се у овом смислу извршити и допуна конкурсне документације, јер је за исто битан и целокупан период извршења услуге, односно потребно је уврстити и оптималан период који ће бити дужи од саме реализације предметне услуге, десет дана дужи.**

Наиме у техничкој опремљености односно испуњењу техничког капацитета у овом смислу Наручилац **ће захтевати да понуђач поседује пословни простор у власништву, или закупу, дуже од 4 године, рачунајући време од дана отварања понуда, уназад, са роком који је 10 дана дужи од реализације комплетног посла, односно 10 дана дужи од коначне реализације изведене услуге**, где као доказ прилаже уговор о власништву или уговор о закупу пословног простора, с обзиром да је Законодавац одредио максималан период техничке опремљености у којем се може ценити претходно искуство понуђача на **тржишту предметне услуге** са предметном јавном набавком, **који не може бити дужи од пет година.**

У делу 4. Закона о туризму којим се дефинишу услови за обављање послова туристичке агенције, дефинисани су између осталог чланом 49. истог закона и обавезе техничке опремљености, где се ставом 1. истоименог члана **прописује да пословни простор туристичке агенције која непосредно нуди на продају и продаје туристичка путовања мора** да испуњава услове у погледу техничке опремљености и друге прописане услове. даље се наводи да је туристичка агенција која нуди на продају или продаје услуге путнику путем интернета послује у складу са овим законом и законом којим се уређује електронска трговина, док чланом 45. Закона о туризму Законодавац налаже да је туристичка агенција дужна да:

- 1) на улазу у седиште видно истакне пословно име а на улазу у огранак, односно издвојени посебан простор пословно име, седиште и назив или ознаку огранка, односно издвојеног посебног простора;
- 2) на улазу у седиште, огранак, односно издвојени посебан простор истакне радно време и да се у свом пословању придржава истакнутог радног времена;
- 3) **у сваком пословном простору**, односно месту пословања у ком обавља делатност туристичке агенције држи решење о регистрацији;
- 4) сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно простору ван пословног седишта пријави одговарајућем регистру и Регистру туризма у року од 15 дана;

Наиме, не стоји примедба да Закон о туризму не предвиђа обавезан пословни простор за обављање делатности туристичке агенције, како је наведено у коментару, чак неспорно **Закон о туризму предвиђа и/и и пословни простор и да на улазу у седиште видно истакне пословно име, а у сваком пословном простору**, односно месту пословања у ком обавља делатност туристичке агенције држи решење о регистрацији, јер једна туристичка агенција може имати једно седиште а више пословних простора и представништава у земљи и ван земље. Наручилац се дакле није упуштао и не упушта у захтеву око величине односно квадратуре пословног простора у којој туристичка агенција обављала своју делатност. Такође Наручилац се није упуштао ни захтевао да је понуђач располагао једним истом пословним простором дуже од 4 године. Да ли је можда понуђач имао на располагању пословни простор једне године у Врању, друге у Пироту, треће у Младеновцу итд или је свало мало мењао седиште пословног простора или адресе пословних простора. Да је Наручилац поставио такав услов, и то захтевао, оправдан би био став да је услов ограничавајућег карактера. Међутим Наручилац није територијално нити просторно поставио ограничење. Наручилац овим додатним условом жели да понуђач докаже дуже искуство да је обављао и које обавља у својој делатности, у пословном простору којим је располагао и којим ће располагати ради несметане реализације предметне услуге од почетка до краја, и да тај додатан услов поклопи са временским периодом које Наручилац захтева у искуству овима пословног капацитета. Да Закон о туризму не предвиђа пословни простор, како у примедби стоји, Законодавац не би предвидео обавезност поседовања решења о регистрацији у сваком од њих, као и да је сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно простору ван пословног седишта, туристичка организација дужна да пријави одговарајућем регистру и Регистру туризма у року од 15 дана.

Напомињено да је захтев Наручиоца у вези техничког капацитета везан за искуство понуђача, односно његово временско и пословно присуство на тржишту предметне услуге, што је у логичној вези са предметом јавне набавке, јер не може обављати своју туристичку делатност ако не располаже пословним простором односно седиштем или огранком за које плаћа обавезе по основу изворних локалних јавних прихода надлежној локалној самоуправи.

На крају последња примедба се односила на захтев Наручиоца да понуђач има у радном односу једно од запослених лица које поседује Сертификат о професионалним компетенцијама (СПС) за менаџере у националном и међународном друмском саобраћају, који је у складу са Директивама ЕС/96/26 и ЕС/98/76.

Напомињемо да је овај сертификат, **један од услова професионалне оспособљености** за будуће добијање лиценце за превоз које се издаје привредном друштву, другом правном лицу или предузетнику које испуњава услове у погледу: пословног угледа; финансијске способности; професионалне оспособљености; возног парка; возача; стварног и стабилног седишта сагласно са чланом 20 Закона о превозу путника у друмском саобраћају (Службени гласник РС бр 68/2015: у даљем тексту Закон о превозу путника).

Наиме чланом 176. Закона о превозу путника наложено је да привредна друштва, друга правна лица и предузетници који обављају делатност јавног превоза путника у друмском саобраћају и делатност пружања станичних услуга **дужни су да своје пословање ускладе са овим законом у року од годину дана од дана почетка примене овог закона.** У прописаним условима и начину обављања превоза путника у друмском саобраћају, Закона о превозу путника, чланом 13., домаћи или међународни превоз, који путничким возилом или аутобусом обавља домаће, односно страном лице које нема својство превозника, а који се обавља два или више пута током дана, недеље или месеца, на истом или сличном превозном путу или се лица која се превозе укрцавају или искрцавају на аутобуским стајалиштима или на истим или сличним местима укрцавања или искрцавања, и лица која се превозе нису у сродству са лицем које управља возилом, сматра се јавним превозом који је овим законом забрањен. Чланом 10. дефинисан је појам и врста јавног превоза, па је истоименим чланом дефинисано да се јавни превоз путника обавља се као домаћи и међународни превоз. Члан 11 дефинисао је значење домаћег јавног превоза путника (у даљем тексту: домаћи превоз) који се обавља као линијски превоз, ванлинијски превоз, посебан линијски превоз и такси превоз. Чланом 12 дефинисан је међународни превоз путника који се обавља као линијски превоз, посебан линијски превоз и ванлинијски превоз и то као билатерални, мултилатерални и транзитни превоз. Даље, чланом 13. јавним

превозом сматра се нарочито и: 1) превоз за који је наплаћена услуга превоза; 2) превоз који се обавља на релацијама на којима постоји линијски превоз; 3) превоз више од пет лица, укључујући и возача; 4) превоз "од врата до врата"; 5) превоз који се обавља на основу јавног оглашавања; 6) ако лице које управља возилом (власник или корисник возила) није у могућности да из сопствених прихода, односно прихода остварених по основу рада, социјалних или пензијских примања финансира износ трошкова за гориво које је утрошено за разлику броја пређених километара у тренутку вршења инспекцијске контроле и броја пређених километара евидентираних у записнику о последњем техничком прегледу.

Чланом 15 дефинисано је да се домаћи и међународни превоз обавља на основу лиценце за обављање свих или појединих врста јавног превоза у друмском саобраћају (у даљем тексту: лиценца за превоз).

Министарство, надлежно за послове саобраћаја (у даљем тексту: Министарство) издаје лиценцу за превоз и извод лиценце за превоз (у даљем тексту: извод лиценце) привредном друштву, другом правном лицу или предузетнику са седиштем на територији Републике Србије Лиценца за превоз и извод лиценце су непреносиви.

Чланом 16 прописано је да је домаћи превозник дужан да оригинал лиценце за превоз чува у седишту. У аутобусу домаћег превозника за време обављања превоза мора се налазити оригинал извода лиценце. Домаћи превозник не може било којом својом радњом која се односи на давање на коришћење лиценце за превоз или извода лиценце да омогући другим правним или физичким лицима која не испуњавају услове прописане овим законом да обављају домаћи, односно међународни превоз.

Члан 17 лиценца за превоз издаје се за следеће врсте превоза:

- 1) међународни линијски превоз путника;**
- 2) домаћи линијски превоз путника;**
- 3) међународни ванлинијски превоз путника;**
- 4) домаћи ванлинијски превоз путника.**

Министарство издаје изводе лиценце за све аутобусе који испуњавају услове утврђене овим законом, као и услове утврђене прописима којима се уређује безбедност саобраћаја на путевима, а који су унети у решење о издавању лиценце за превоз и извода лиценце.

Чланом 18., **прописан је рок важења лиценце** те се лиценца за превоз издаје са роком важења од 10 година а извод лиценце важи најдуже до истека рока важења лиценце за превоз.

Члан 19., дефинише да домаћи превозник који има лиценцу за домаћи ванлинијски превоз путника може да обавља домаћи ванлинијски превоз и домаћи посебан линијски превоз.

Домаћи превозник који има лиценцу за међународни ванлинијски превоз путника може да обавља домаћи и међународни ванлинијски превоз и домаћи и међународни посебан линијски превоз.

Домаћи превозник који има лиценцу за домаћи линијски превоз путника може да обавља домаћи линијски превоз, домаћи ванлинијски превоз и домаћи посебан линијски превоз.

Домаћи превозник који има лиценцу за међународни линијски превоз путника може да обавља домаћи и међународни линијски превоз, домаћи и међународни ванлинијски превоз и домаћи и међународни посебан линијски превоз.

Члан 22. предвиђа да услов **у погледу финансијске способности** испуњава привредно друштво, друго правно лице или предузетник ако располаже капиталом и резервама у износу од:

- 1) најмање 9.000 евра за први аутобус и 5.000 евра за сваки следећи аутобус, у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења захтева за издавање лиценце за међународни превоз;
- 2) најмање 2.000 евра за први аутобус и 1.000 евра за сваки следећи аутобус, у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења захтева за издавање лиценце за домаћи превоз.

Члан 23. дефинише да услов у погледу професионалне оспособљености испуњава привредно друштво, друго правно лице или предузетник, ако лице одговорно за превоз има сертификат о професионалној оспособљености.

Сертификат из става 1. овог члана издаје Министарство лицу које положи испит о професионалној оспособљености.

Услов за ослобађање од полагања испита о професионалној оспособљености испуњава лице које:

1) има стечено високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије) или на основним студијама на факултету у трајању од најмање четири године, а које су у погледу права која из њих произлазе изједначене са мастер академским студијама, у области инжењерства друмског саобраћаја;

2) има најмање пет година радног искуства на пословима управљања превозом путника у друмском саобраћају и стечено високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије) или на основним студијама на факултету у трајању од најмање четири године, а које су у погледу права која из њих произлазе изједначене са мастер академским студијама;

3) има завршену средњу школу у трогодишњем, односно четворогодишњем трајању за подручје рада саобраћаја, машинства, односно електротехнике и најмање пет година радног искуства на пословима управљања превозом путника у друмском саобраћају.

Лице из става 1. овог члана може да обавља послове управљања превозом код највише четири домаћа превозника чији укупни возни парк чине највише 50 аутобуса.

Члан 24. дефинише да начин полагања испита о професионалној оспособљености из члана 23. став 2. овог закона и он се полаже се пред комисијом коју образује Министар.

Министар прописује програм, начин и висину трошкова полагања испита о професионалној оспособљености.

Министарство води евиденцију о издатим сертификатима о професионалној оспособљености из члана 23. став 1. овог закона.

Министар прописује садржину и начин вођења евиденције сертификата о професионалној оспособљености, као и изглед и садржину обрасца сертификата о професионалној оспособљености.

Евиденција и образац из става 4. овог члана садрже нарочито име, презиме, место и датум рођења лица које има сертификат о професионалној оспособљености као податке о личности.

Члан 25 дефинише да услов у погледу возног парка испуњава привредно друштво, друго правно лице или предузетник, ако у власништву или у лизингу има:

- 1) најмање један регистрован аутобус за обављање домаћег ванлинијског превоза;
- 2) најмање три регистрована аутобуса за обављање домаћег линијског превоза;
- 3) најмање два регистрована аутобуса за обављање међународног ванлинијског превоза произведена после 1. октобра 1993. године;
- 4) најмање три регистрована аутобуса за обављање међународног линијског превоза произведена после 1. октобра 1993. године.

Привредно друштво, друго правно лице или предузетник може аутобусе узети у закуп на период од најмање шест месеци, ако испуњава услове из става 1. овог члана.

Уговор о закупу из става 2. овог члана мора бити оверен код органа надлежног за оверу ако је једна од уговорних страна физичко лице.

Члан 26. дефинише да услов у погледу возача које испуњава привредно друштво, друго правно лице или предузетник, и то ако има у радном односу број возача који није мањи од броја аутобуса унетих у писмени захтев за издавање лиценце за домаћи и међународни линијски превоз.

Услов у погледу возача испуњава привредно друштво, друго правно лице или предузетник, ако има у радном односу најмање једног возача за обављање домаћег и међународног ванлинијског превоза.

Возач из ст. 1. и 2. овог члана мора имати лиценцу за обављање послова професионалног возача и не може бити лице коме нису престале правне последице осуде за кривична дела против безбедности јавног саобраћаја.

У аутобусу домаћег превозника за време обављања превоза мора се налазити уговор о раду за возаче, односно други уговор у складу са законом којим се уређују права, обавезе и одговорности из радног односа, односно по основу рада или оверена фотокопија тих уговора за возаче који су радно ангажовани.

Члан 27. дефинише да услов у погледу стварног и стабилног седишта испуњава привредно друштво, друго правно лице или предузетник ако има седиште на територији Републике Србије.

У седишту из става 1. овог члана морају се налазити пословне просторије у којима се чувају основни пословни документи, посебно рачуноводствени документи, документи о људским ресурсима, документи који садрже податке о времену вожње и времену одмора возача, путни налози, путни листови и други документи битни за обављање делатности јавног превоза.

Члан 28. дефинише да привредно друштво, друго правно лице или предузетник за издавање лиценце за превоз подноси писмени захтев на прописаном обрасцу, са унетим подацима о условима за издавање лиценце за превоз, уз који прилаже доказе о испуњености тих услова (у даљем тексту: подносилац захтева).

Подносиоцу захтева који испуњава услове из члана 20. овог закона Министарство доноси решење о издавању лиценце за превоз и извода лиценце.

Министарство доноси решење којим се одбија захтев за издавање лиценце за превоз ако се утврди да подносилац захтева не испуњава услове из члана 20. овог закона.

Решење из ст. 2. и 3. овог члана је коначно.

Члан 29. налаже да је превозник дужан да о промени података о условима на основу којих је издата лиценца за превоз у року од 15 дана од дана настале промене обавести Министарство.

Ако се променом података смањује право на број издатих извода лиценце превозник је дужан да Министарству врати издате изводе лиценце који чине разлику између броја издатих извода лиценце и броја који одговара промењеним подацима.

Превозник је дужан да Министарству врати лиценцу за превоз и изводе лиценце, ако промењени подаци мењају садржину издате лиценце за превоз.

У случају из става 3. овог члана Министарство доноси решење о издавању лиценце за превоз и извода лиценце којим се замењује важеће решење о издавању лиценце за превоз и извода лиценце.

Члан 30. налаже да је превозник дужан да изгубљену, украдену или уништену лиценцу за превоз, односно извод лиценце огласи неважећим у "Службеном гласнику Републике Србије", у року од осам дана од дана када је лиценца за превоз, односно извод лиценце изгубљен, украден или уништен, као и да у истом року писменим путем обавести Министарство.

У случају из става 1. овог члана, на захтев превозника, Министарство издаје дупликат лиценце за превоз, односно извода лиценце после достављања документа којим се потврђује да је важећа лиценца за превоз, односно извод лиценце оглашен неважећим.

Члан 31. налаже да лиценца за превоз престаје да важи:

- 1) истеком рока за који је издата;
- 2) на основу захтева носиоца лиценце;
- 3) одузимањем лиценце;
- 4) престанком постојања привредног друштва, другог правног лица или предузетника.

У случају из става 1. тачка 2) овог члана Министарство доноси решење о престанку важења лиценце за превоз. Решење из става 2. овог члана је коначно.

Члан 32. налаже да захтев за продужење рока важења лиценце за превоз подноси се на прописаном обрасцу за издавање лиценце најкасније 90 дана пре истека рока важења.

Члан 33. налаже да Министарство доноси решење о одузимању лиценце за превоз и извода лиценце, ако домаћи превозник престане да испуњава неки од услова за издавање лиценце за превоз, прописаних овим законом.

Решење из става 1. овог члана је коначно.

Домаћи превозник дужан је да у року од осам дана од дана достављања решења из става 1. овог члана лиценцу за превоз и све примерке извода лиценце врати Министарству.

Члан 34. дефинише да Министарство води регистар издатих и одузетих лиценци за превоз и извода лиценце. Министар прописује садржину и начин вођења регистра из става 1. овог члана.

Члан 35. налаже Министарство врши проверу испуњености услова за издавање лиценце за превоз, с тим да период између две провере не може бити дужи од пет година.

Ако се у вршењу провере из става 1. овог члана утврди да је превозник престао да испуњава услов пословног угледа или професионалне оспособљености из разлога што лице одговорно за превоз не испуњава услове из члана 21. став 1. тачка 1) овог закона или услов из члана 23. став 1. овог закона може му се одобрити обављање превоза у складу са издатом лиценцом за превоз ако послове управљања превозом обавља лице које испуњава услове из члана 21. став 1. тачка 1) овог закона с тим да у року од шест месеци достави Министарству доказ о испуњености услова.

Ако се у вршењу провере из става 1. овог члана утврди да је превозник престао да испуњава услов пословног угледа или професионалне оспособљености због смрти или привремене спречености за рад лица одговорног за превоз, може му се одобрити обављање превоза у складу са издатом лиценцом за превоз с тим да у року од девет месеци достави Министарству доказ о испуњености тих услова.

Ако се у вршењу провере из става 1. овог члана утврди да је превозник престао да испуњава услов финансијске способности може му се одобрити обављање превоза у складу са издатом лиценцом за превоз, с тим да Министарство претходно оцени, на основу анализе финансијског плана превозника, да ће тај услов бити испуњен у року који не може бити дужи од шест месеци.

Ако се у вршењу провере из става 1. овог члана утврди да је превозник престао да испуњава услов из чл. 25, 26. и 27. овог закона може му се одобрити обављање превоза у складу са издатом лиценцом за превоз, с тим да у року од шест месеци достави Министарству доказ о испуњености услова.

Ако у остављеном року превозник не достави доказе о испуњености услова за издавање лиценце Министарство доноси решење о одузимању лиценце и извода лиценце.

Решење из ст. 2, 3, 4. и 5. овог члана Министарство не може донети више од три пута у периоду од 10 година.

Решење из ст. 2, 3, 4. и 5. овог члана је коначно.

Члан 37 дефинише да Министарство размењује, на принципу узајамности, податке о издатим лиценцама за превоз, обавештења о извршеним прекршајима и предузетим административним мерама, са органима надлежним за послове саобраћаја других држава.

Министарство, на принципу узајамности, остварује сарадњу са органима из става 1. овог члана, с циљем да се у највећој могућој мери обезбеди примена прописа којима се уређује међународни превоз.

Чланом 149. Закона о превозу путника, наложено је да је у вршењу инспекцијског надзора над обављањем домаћег превозника инспектор дужан и овлашћен да у складу са ставом 3. истименог члана искључи аутобус или путничко возило привредног друштва, другог правног лица, предузетника или пољопривредника којим се превоз за сопствене потребе обавља противно одредбама овог закона, одреди место паркирања и одузме саобраћајну дозволу и регистарске таблице у трајању од 10 дана;

Чланом 150. прописано је да је у вршењу инспекцијског надзора над обављањем међународног превоза Инспектор дужан и овлашћен да:

1) искључи путничко возило домаћег превозника којим се обавља међународни линијски, посебан линијски или ванлинијски превоз, као и аутобус домаћег превозника ако се у аутобусу не налази извод лиценце или оригинал дозволе за линијски превоз са одобреним редом вожње или важећи ценовник оверен печатом и потписом овлашћеног лица или уговор о раду, односно други уговор у складу са законом којим се уређују права, обавезе и одговорности из радног односа, односно по основу рада или оверена фотокопија тих уговора, одреди место паркирања и одузме саобраћајну дозволу и регистарске таблице у трајању од 10 дана;

2) искључи аутобус или путничко возило домаћег привредног друштва, другог правног лица или предузетника којим се обавља превоз за сопствене потребе противно одредбама овог закона, одреди место паркирања и одузме саобраћајну дозволу и регистарске таблице у трајању од 10 дана;

3) забрани домаћем превознику даље превозење путника и аутобус са возачем спроведе на најближу аутобуску станицу где се путници могу искрцати ако не обавља превоз у складу са одредбама овог закона или одредбама потврђених међународних споразума;

4) доноси привремено решење о одузимању примерка дозволе за линијски превоз издату домаћем, односно страном превознику ако утврди да се дозвола због оштећења не може користити за обављање превоза;

5) доноси привремено решење о одузимању исправе домаћем превознику за коју је утврдио да није дозвола коју је издао орган надлежан за послове саобраћаја и забрани даље превозење путника, а аутобус са возачем спроведе на најближу аутобуску станицу где се путници могу искрцати;

6) доноси привремено решење о одузимању примерка дозволе за линијски превоз домаћем превознику ако утврди да обавља превоз користећи дозволу за линијски превоз која је издата на име другог превозника и поднесе захтев Министарству за доношење решења о одузимању дозволе превознику на чије име је издата дозвола;

7) доноси привремено решење о одузимању примерка дозволе за линијски превоз домаћем превознику, односно страном превознику ако утврди да превоз не обавља у складу са одобреним редом вожње;

8) забрани даље превозење лица на територији Републике Србије, при чему се лица могу искрцати на најближој аутобуској станици, а аутобус, односно путничко возило спроведе или упути на гранични прелаз на коме је ушао или на најближи гранични прелаз ради изласка из земље, ако обавља јавни превоз који је овим законом забрањен;

9) забрани страном превознику даље превозење путника на територији Републике Србије, при чему се путници могу искрцати на најближој аутобуској станици, а аутобус са возачем спроведе или упути на гранични прелаз на коме је ушао или на најближи гранични прелаз ради изласка из земље ако не обавља превоз у складу са одредбама овог закона или одредбама потврђених међународних споразума;

10) доноси привремено решење о одузимању исправе страном превознику за коју је утврдио да није дозвола коју је издао орган надлежан за послове саобраћаја и забрани даље превозење путника, при чему се путници могу искрцати на најближој аутобуској станици, а аутобус са возачем спроведе или упути на гранични прелаз на коме је ушао или на најближи гранични прелаз ради изласка из земље ако се у аутобусу не налази оригинал важеће дозволе или оригинал друге одговарајуће исправе за јавни превоз;

11) доноси привремено решење о одузимању примерка дозволе за линијски превоз страном превознику ако утврди да обавља превоз користећи дозволу за линијски превоз која је издата на име другог превозника и поднесе захтев Министарству за доношење решења о одузимању дозволе превознику на чије име је издата дозвола.

У Техничким спецификацијама Наручилац предвиђа да је понуђач у обавези да обезбеди превоз ученика аутобусима високе категорије, климатизованим, са видео и аудио опремом, бројем седишта који одговарају броју пријављених учесника путовања, потпуно технички исправни, осигурани, старости до пет година, чију документацију по Закону о саобраћају прилаже као саставни део понуде. У условима путовања Наручилац предвиђа да у структури понуђене цене понуђач је дужан да урачуна, цене водича који воде екскурзију, здравствено осигурање и осигурање ученика од последица несрећног случаја за читаво време трајања путовања, превоз, ручак, улазнице за наведене културно-историјске комплексе, дискотеку и гратисе. У обрасцу структуре цена понуђач је дужан да прикаже цену превоза која улази у цену извођења екскурзије.

Неоснована је примедба да предмет јавне набавке није друмски превоз путника, већ организација путовања. Тачно је да предмет јавне набавке није само друмски превоз путника. Целокупан предмет јавне набавке је услуга извођења екскурзије у чијој структури услуге или предмета јавне набавке је садржан и национални и међународни друмски превоз путника, односно ученика. Закон о превозу путника у друмском саобраћају, односно све одредбе закона ступају на снагу у целости 12.02.2017. године. Извођење предметне екскурзије се планира за почетак 10. месеца 2017. године, када ће Законодавац увелико очекивати поштовање свих одредби Закон о превозу путника у друмском саобраћају.

Чланом 176. Закона о превозу путника, који је значи донет 2015 године, наложено је да привредна друштва, друга правна лица и предузетници који обављају делатност јавног превоза путника у друмском саобраћају и делатност пружања станичних услуга дужни су да своје пословање ускладе са овим законом у року од годину дана од дана почетка примене овог закона у прописаним условима и начину обављања превоза путника у друмском саобраћају, односно да припреме испуњење услова за добијање лиценце за превоз наведене чланом 20. Закона о

превозу путника који се понављамо, **састоји из обезбеђивања услова за испуњавања услова у погледу пословног угледа, финансијске способности, професионалне оспособљености, возног парка, возача и стварног и стабилног седишта.**

Из тог разлога је наведени услов у сасвим логичној вези са предметом јавне набавке, јер предмет јавне набавке у свом саставу или структури садржи друмски национални и међународни превоз путника, односно ученика, наручито је важан у извођењу екскурзија у иностранству, земљама ЕУ, с обзиром на саму усклађеност Сертификата са Директивама ЕС/96/26 и ЕС/98/76.

Замислите ситуацију да у складу са чланом 149. Закона о превозу путника, којом је инспектор дужан и овлашћен да у складу са Законом искључи аутобус или путничко возило привредног друштва, ако превоз обавља противно одредбама овог закона, одреди место паркирања и одузме саобраћајну дозволу и регистарске таблице у трајању од 10 дана или са чланом 150. који прописује вршење инспекцијског надзора над обављањем међународног превоза искључи путничко возило домаћег превозника којим се обавља међународни линијски, посебан линијски или ванлинијски превоз, као и аутобус домаћег превозника ако се у аутобусу не налази извод лиценце или оригинал дозволе за линијски превоз или искључи аутобус или путничко возило домаћег привредног друштва, другог правног лица или предузетника којим се обавља превоз за сопствене потребе противно одредбама овог закона, одреди место паркирања и одузме саобраћајну дозволу и регистарске таблице у трајању од 10 дана; или забрани домаћем превознику даље превозење путника и аутобус са возачем спроведе на најближу аутобуску станицу где се путници могу искрцати ако не обавља превоз у складу са одредбама овог закона или одредбама потврђених међународних споразума или доносе привремено решење о одузимању примерка дозволе за линијски превоз издату домаћем, односно страном превознику ако утврди да се дозвола због оштећења не може користити за обављање превоза? Ако превозник нема никакав доказ да је у процесу усклађивању свог пословања са одредбама закона о превозу путника? Да нема бар одговорно лице које **обавља послове управљања превозом.** Ако се зна да је наведени Закон донет 2015. године, ступа на снагу почетком 2017. године, екскурзије се обављају у последњем кварталу 2017. године, што би значило да се привредна друштва, друга правна лица и предузетници који се баве превозом мобилишу у благовремености припреме за све компетенције потребне за добијање лиценце за превоз, што имплицирају и наведене професионалне компетенције.

Како члан 23. дефинише да услов у погледу професионалне оспособљености испуњава привредно друштво, друго правно лице или предузетник, ако лице одговорно за превоз има сертификат о професионалној оспособљености које издаје Министарство лицу које положи испит о професионалној оспособљености.

Такође истоимени члан дефинише да услов за ослобађање од полагања испита о професионалној оспособљености испуњава лице које:

- 1) **има стечено високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије) или на основним студијама на факултету у трајању од најмање четири године, а које су у погледу права која из њих произлазе изједначене са мастер академским студијама, у области инжењерства друмског саобраћаја;**
- 2) **има најмање пет година радног искуства на пословима управљања превозом путника у друмском саобраћају и стечено високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије) или на основним студијама на факултету у трајању од најмање четири године, а које су у погледу права која из њих произлазе изједначене са мастер академским студијама;**
- 3) **има завршену средњу школу у трогодишњем, односно четворогодишњем трајању за подручје рада саобраћаја, машинства, односно електротехнике и најмање пет година радног искуства на пословима управљања превозом путника у друмском саобраћају.**

Као и да лице које је одговорно за послове управљања превозом може да буде радно ангажовано код највише четири домаћа превозника, чији укупни возни парк чине највише 50 аутобуса.

У складу са наведеним уважавамо то да је направљен превид у Конкусној документацији Наручиоца, у додатним захтевима што захтева од понуђача да у свом кадровском капацитету има у сталном радом односу ангажовано лице које поседује Сертификат о професионалним компетенцијама за менаџере, а по обуци која се спроводи у складу са Директивама ЕС/96/26 и ЕС/98/76 .

Наручилац ће извршити измену у овом делу испуњења кадровског потенцијала, те ће Наручилац захтевати од понуђача да докаже да он, члан групе понуђача, подизвођач или ангажовани превозник, у моменту подношења понуде, има радно ангажовано лице које је одговорно за послове управљања превозом које:

- поседује Сертификат о професионалним компетенцијама (СРС) за менаџере, а по обуци која се спроводи у складу са Директивама ЕС/96/26 и ЕС/98/76, којим превозник обезбеђује предуслов за добијање лиценце за превоз а везан за испуњење професионалне оспособљености превозника који аплицира за добијање лиценце за превоз; или
- има стечено високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије) или на основним студијама на факултету у трајању од најмање четири године, а које су у погледу права која из њих произлазе изједначене са мастер академским студијама, у области инжењерства друмског саобраћаја којим превозник обезбеђује предуслов за добијање лиценце за превоз а везан за испуњење професионалне оспособљености превозника који аплицира за добијање лиценце за превоз; или
- које има најмање пет година радног искуства на пословима управљања превозом путника у друмском саобраћају и стечено високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије) или на основним студијама на факултету у трајању од најмање четири године, а које су у погледу права која из њих произлазе изједначене са мастер академским студијама, којим превозник обезбеђује предуслов за добијање лиценце за превоз а везан за испуњење професионалне оспособљености превозника који аплицира за добијање лиценце за превоз; или
- које има завршену средњу школу у трогодишњем, односно четворогодишњем трајању за подручје рада саобраћаја, машинства, односно електротехнике и најмање пет година радног искуства на пословима управљања превозом путника у друмском саобраћају.

Те ће унети и напомену да ће захтевати од понуђача да докаже да он, члан групе понуђача, подизвођач или ангажовани превозник у моменту подношења понуде има радно ангажовано лице у складу са Законом о раду, са датумом радног ангажовања које покрива период извршења предметне услуге, дакле радno ангажовано лице у складу са Законом о раду које поседује Сертификат ИЛИ радно ангажовано лице са одговарајућим стручним компетенцијама и искуством на пословима управљања превозом путника у друмском саобраћају, те ће Наручилац од понуђача, члана групе понуђача, подизвођача или ангажованог превозника, тражити да се као доказ приложи или фотокопија наведеног Сертификата радно ангажованог лица ИЛИ ако то радно ангажовано лице за послове управљања превозом нема Сертификат, приложи за именовано радно ангажовано лице које је одговорно за послове управљања превозом:

- фотокопију дипломе о стеченом високом образовању на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије) или на основним студијама на факултету у трајању од најмање четири године, а које су у погледу права

која из њих произлазе изједначене са мастер академским студијама, а у области инжењерства друмског саобраћаја, КАО И фотокопију доказа предходног радног искуства на пословима управљања превозом путника у друмском саобраћају (фотокопија радне књижице или фотокопија уговора о радном ангажовању лица из којих се неспорно може утврдити радно искуство у трајању од најмање пет година радног искуства на пословима управљања превозом путника у друмском саобраћају) или

- фотокопију дипломе о стеченом високом образовању на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије) или на основним студијама на факултету у трајању од најмање четири године, а које су у погледу права која из њих произлазе изједначене са мастер академским студијама, КАО И фотокопију доказа предходног радног искуства на пословима управљања превозом путника у друмском саобраћају (фотокопија радне књижице или фотокопија уговора о радном ангажовању лица из којих се неспорно може утврдити радно искуство у трајању од најмање пет година радног искуства на пословима управљања превозом путника у друмском саобраћају) или
- фотокопију дипломе о стеченом средњешколског образовања у трогодишњем, односно четворогодишњем трајању за подручје рада саобраћаја, машинства, односно електротехнике КАО И фотокопију доказа предходног радног искуства на пословима управљања превозом путника у друмском саобраћају (фотокопија радне књижице или фотокопија уговора о радном ангажовању лица из којих се неспорно може утврдити радно искуство у трајању од најмање пет година радног искуства на пословима управљања превозом путника у друмском саобраћају).

Претходним је дат еквилалет, односно одговарајућ доказ за испуњење наведених професионалних компетенција неопходних у моменту извршења предметне услуге извођења екскурзије за ученике, што ће спречити оправдану бојазан Наручиоца, а с обзиром да се превозе деца, односно ученици, да ли ће изабрани понуђач имати релеватне доказе за овим професионалним компетенцијама у октобру 2017. године, у тренутку извођења екскурзије, у случајевима из члана 149. и 150. Закона о превозу путника, који регулише превоз путника, у друмском саобраћају. Предупредиће евентуалне проблеме, јер му је то и одговорност и обавеза, када дефинише услове учешћа за понуђаче. Да их Наручилац уопште не тражи од понуђача, а знајући да ће они бити обавезујућег карактера у тренутку реализације предметне услуге, а деси се ситуација из члана 149. и 150. Закона о превозу путника, с пуним правом би се поставило питање зашто Наручилац није исте захтевао, када је требао да узме у обзир одредбе Закона о превозу путника с обзиром на то да све његове одредбе ступају на снагу у фебруару 2017 године, а екскурзија се изводи у октобру 2017. Године. **Напомињемо притом да Наручилац није захтевао у моменту расписивања Конкурсне документације поседовање лиценце за превоз, јер би такав услов био немогућ у овом моменту.** Тражио је испуњење професионалних компетенција односно оворног лица које обавља послове управљања превозом, у овом случају превозом ученика на екскурзије, који ће путовати на екскурзије у октобру 2017. године.

С поштовањем

Комисија за јавну набавку